

Štipendije

Osnovni namen štipendij je izobraževanje in doseganje višje izobrazbene ravni, vzpostavljanje enakih možnosti za izobraževanje, spodbujanje izobraževanja za deficitarne poklice, mednarodne mobilnosti, nadarjenosti ter odgovornosti za izobraževanje, krajšanje dobe izobraževanja in izboljšanje zaposljivosti.

VRSTE ŠTIPENDIJ:

- državne,
- Zoisove,
- za deficitarne poklice,
- kadrovske (sofinanciranje),
- štipendije za Slovence v zamejstvu in po svetu,
- štipendije Ad futura za mednarodno mobilnost:
 - za izobraževanje,
 - za študijski obisk,
 - za sodelovanje na tekmovanjih iz znanja in raziskovanja.

UPRAVIČENCI DO ŠTIPENDIJE

1. Državna štipendija

Do državne štipendije so upravičeni državljani Republike Slovenije s prebivališčem v RS.

2. Vse druge vrste štipendij

Do ostalih štipendij so upravičeni:

- državljani Republike Slovenije s prebivališčem v RS, ki so pripadniki avtohtone italijanske ali madžarske narodne skupnosti;
- državljani držav članic Evropske unije, če:
 - izkažejo vsaj petletno neprekinjeno prebivanje v RS neposredno pred rokom za prijavo na javni razpis;
 - imajo v RS status delavca migranta ali obmejnega delavca in so zaposleni ali samozaposleni v RS, ali njegovega vzdrževanega družinskega člana;
 - državljani tretjih držav, ki imajo v RS status rezidenta za daljši čas.

SPLOŠNI POGOJI ZA PRIDOBITEV ŠTIPENDIJE

1. **Upravičenci:** dijaki, študenti, udeleženci izobraževanja odraslih.

2. **Pogoji:**

- starost (dijaki pred dopolnjenim 22. letom ob prvem vpisu v 1. letnik poklicne oziroma srednje šole, študenti pred dopolnjenim 27. letom ob prvem vpisu v program višješolskega ali visokošolskega študija prve ali druge stopnje v RS ali tujini);
- upravičenec ne sme biti zaposlen ali samozaposlen;

- upravičenec ne sme imeti statusa poslovodne osebe gospodarske družbe ali biti direktor zasebnega zavoda;
- upravičenec ne sme biti vpisan v evidenco brezposelnih oseb.

DRŽAVNE ŠTIPENDIJE

Dodatni pogoj za pridobitev državne štipendije so **izpolnjeni materialni pogoji** na podlagi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Vlogo za dodelitev štipendije lahko kandidati oddajo kadarkoli med šolskim/študijskim letom – NI VEČ JAVNEGA POZIVA in ROKA za oddajo vloge.

Štipendisti morajo tudi sami in pravočasno predložiti vlogo za nadaljnje prejetje štipendije. O pravici se odloči s prvim dnevom naslednjega meseca po vložitvi vloge.

Višina osnovne državne štipendije

Dohodkovni razred	Povprečni mesečni dohodek v % od neto povprečne plače	Osnovna višina v EUR – za polnoletne	Osnovna višina v EUR – za mladoletne
1.	do 30 %	190	95
2.	nad 30% do 36%	160	80
3.	nad 36% do 42%	130	75
4.	nad 42% do 53%	100	50
5.	nad 53% do 64%	70	30

K osnovni višini državne štipendije lahko upravičenec pridobi naslednje dodatke: dodatek za učni ali študijski uspeh, dodatek za izobraževanje zunaj stalnega prebivališča in dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami.

Dodatek za bivanje 80 € pripada štipendistu, ki:

- ima prijavljeno začasno prebivališče v kraju izobraževanja in je kraj izobraževanja oddaljen od kraja stalnega prebivališča več kot 25 km, če strošek najema znaša najmanj 65 EUR mesečno in štipendist ni lastnik ali solastnik nepremičnine (katerekoli),
- štipendist ne prebiva v subvencionirani nastanitvi (dijaški, študentski dom, zasebna subvencionirana namestitve, ...).

Če je štipendist v rejništvu, se namesto stalnega prebivališča, upošteva njegovo prebivališče pri rejniku.

Če štipendist prejema dodatek za bivanje, ni upravičen do subvencionirane mesečne vozovnice.

Štipendist, ki ne izpolnjuje več pogojev za dodatek za bivanje, s prvim dnevom naslednjega meseca od nastanka spremembe, ni več upravičen do tega dodatka za tekoče šolsko ali študijsko leto.

Dodatek za učni ali študijski uspeh

- Dijaki so do dodatka upravičeni glede na povprečno oceno v preteklem šolskem letu (ob vseh opravljenih obveznostih).

- Študenti so do dodatka upravičeni ob ustrezni povprečni oceni in opravljenih zadostnih obveznostih za letnik.

Višina dodatka:

Razred	Povprečna ocena DIJAKA	Povprečna ocena ŠTUDENTA	Višina dodatka
1.	od vključno 4,0 do vključno 4,25	50 ali več ECTS, nad 8,00	17
2.	nad 4,25 do vključno 4,50	50 ali več ECTS, nad 9,00	22
3.	nad 4,50 do vključno 4,75	50 ali več ECTS, nad 9,00	30
4.	nad 4,75	55 ali več ECTS, nad 9,00	40

Dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami

Dodatek v višini 50 €, pripada štipendistu, če je:

- štipendistu priznana invalidnost oziroma telesna okvara na podlagi odločbe ZPIZ ali ZRSZ v skladu s predpisi, ki urejajo področje pokojninskega in invalidskega zavarovanja ali za katerega je enemu od staršev priznan dodatek za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo po predpisih, ki urejajo družinske prejemke,
- štipendist usmerjen v prilagojen program vzgoje in izobraževanja v skladu z zakonom, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami (velja le za dijake).

Ta dodatek je možno ob spremenjenih okoliščinah pridobiti ali izgubiti tekom šolskega oziroma študijskega leta.

ZOISOVE ŠTIPENDIJE

Zoisova štipendija je namenjena dijakom in študentom kot spodbuda za doseganje izjemnih dosežkov in s tem ustvarjanje dodane vrednosti na področju znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti in umetnosti, ki jo dodeljuje Javni sklad za razvoj kadrov in štipendije.

Pogoji in zahtevani obrazci, za uveljavljanje pravice do štipendije za posamezno raven izobraževanja, so vsako leto objavljeni v javnem pozivu na spletnih straneh sklada: www.sklad-kadri.si.

Zoisovo štipendijo za izobraževanje lahko pridobi dijak, ki je dosegel **izjemni dosežek** in je:

- v zaključnem razredu OŠ dosegel povprečno oceno najmanj 4,70 (za dijaka v prvem letniku, neposredno po prehodu iz OŠ) ali
- imel v predhodnem šolskem letu v SŠ povprečno oceno najmanj 4,10 ali več.

Zoisovo štipendijo za izobraževanje lahko pridobi študent, ki je dosegel izjemni dosežek in je:

- zlati maturant ali je imel v zaključnem letniku srednje šole povprečno oceno najmanj 4,1 (za študenta v prvem letniku, neposredno po prehodu iz srednje šole na višjo raven izobraževanja)
- imel v predhodnem študijskem letu v VŠ ali VS izobraževanju povprečno oceno najmanj 8,50 ali več ali je bil uvrščen med najboljših 5% študentov v svoji generaciji.

Opredelitev izjemnih dosežkov

Za izjemne dosežke na posameznem področju družbenega življenja štejejo:

- doseženo 1. do vključno 3. mesto, oziroma podeljeno zlato priznanje na državnem tekmovanju,
- priznanja za najboljše raziskovalne naloge,
- udeležba in najvišja mesta na mednarodnem tekmovanju - po predhodnem izboru na državnem tekmovanju ,
- nagrajeno znanstvenoraziskovalno, razvojno ali umetniško delo na državni ali mednarodni ravni,
- objava znanstvenoraziskovalne naloge v strokovni reviji ali zborniku ,
- drugi izjemni dosežki v skladu s pravilnikom.

Vlagatelj lahko za dodelitev Zoisove štipendije uveljavlja le izjemni dosežek iz zadnjih dveh šolskih oziroma študijskih let, glede na šolsko oziroma študijsko leto, za katerega uveljavlja pravico do štipendije. Vsak izjemni dosežek se ovrednoti le z enkratnim številom točk.

Vlagatelj lahko v posameznem šolskem oziroma študijskem letu uveljavlja več izjemnih dosežkov, pri čemer je isti izjemni dosežek možno uveljavljati le enkrat. Vlagatelj lahko uveljavlja le individualni izjemni dosežek in izjemni dosežek v skupini, ki šteje največ tri člane.

Vloga za dodelitev štipendije se vloži na podlagi javnega razpisa. Javni razpis in potrebne obrazce objavi sklad do konca junija. Objavo je na spletni strani Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije: www.sklad-kadri.si. Vlogo je potrebno oddati do roka v javnem razpisu.

Višina Zoisove štipendije in dodatki

- Zoisova štipendija za dijake znaša 120 €, za študente pa 140 € mesečno.
- Če se štipendist šola v tujini za se ta znesek pomnoži z 2 (dijaki 240 €, študenti 280 €).
- Pogoji za dodelitev dodatkov so enaki kot pri državni štipendiji. Možni dodatki so: dodatek za bivanje (80 €) in dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami (50 €).

ŠTIPENDIJE ZA DEFICITARNE POKLICE

Ena izmed novih oblik štipendij, so štipendije za deficitarne poklice. Dodeljeval jih bo Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije. Namenjene so tistim, ki se bodo izobraževali za deficitarne poklice. Področja bodo določena za petletno obdobje.

Vloga se nahaja na spletni strani Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije: www.sklad-kadri.si, vlogo je potrebno oddati na Javni sklad za razvoj kadrov in štipendije, Dunajska 22, 1000 Ljubljana, oddaja vloge ima odprt rok.

Višina štipendije, 100 €, je določena za petletno obdobje.

SOFINANCIRANJE KADROVSKIH ŠTIPENDIJ

Sklad ali RRA sofinancirata kadrovske štipendije delodajalcem, starostnega pogoja se pri upravičencih ne upošteva.

Višina sofinanciranja

- Kadrovska štipendija, ki jo delodajalec uveljavlja za sofinanciranje, ne sme biti nižja od osnovne državne štipendije za četrti dohodkovni razred (100 oz. 50 €).
- Sofinanciranje se dodeli v višini 50% štipendije, vendar največ v višini 30% minimalne plače.
- V primeru deficitarnih poklicev glede na politiko štipendiranja je lahko sofinanciranje višje (70% štipendije, vendar največ v višini 40% minimalne plače).
- Znesek štipendije se lahko vsako šolsko/študijsko leto poviša za največ 10% do prej navedenih maksimumov).
- Sofinancira se samo osnovna štipendija.

Obveznosti štipendista

- napredovanje pri izobraževanju in uspešen zaključek izobraževanja,
- vsakoletno opravljanje enomesečne prakse pri delodajalcu,
- sprejem zaposlitve na ustrezno delovno mesto pri delodajalcu po zaključenem izobraževanju.

Posebnost

V prvem letu štipendiranja lahko po enomesečni praksi delodajalec ali štipendist odpove pogodbo o štipendiranju.

V primeru take odpovedi štipendist ni dolžan vrniti prejetega zneska štipendije delodajalcu, delodajalec pa ni dolžan vrniti prejetega zneska sofinanciranja, če štipendist uspešno zaključi letnik in napreduje v višji letnik programa.

ŠTIPENDIJE ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

So namenjene:

- Slovincem s stalnim prebivališčem zunaj RS, ki ima državljanstvo RS,
- Slovenec s stalnim prebivališčem zunaj RS, ki ima status Slovenca brez državljanstva RS,
- Slovenec s stalnim prebivališčem zunaj RS brez državljanstva RS in brez statusa Slovenca brez državljanstva RS.

Sklad vsako leto objavi javni razpis za dodelitev štipendije za Slovence v zamejstvu in po svetu za naslednje študijsko leto.

Višina štipendije je 200 €, možen je dodatek za zdravstveno zavarovanje, odvisno od statusa.

INFORMACIJE O ŠTIPENDIJAH

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti: www.mddsz.gov.si/Aktualno
- Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije: www.sklad-kadri.si
- Centri za socialno delo
- RRA – regionalne razvojne agencije

NOVI ZAKON O ŠTIPENDIRANJU

Novi **Zakon o štipendiranju (ZŠtip-1)**, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS 2. julija 2013, je v veljavi od 1. januarja 2014.

- Štipendijsko razmerje sklenjeno za državne štipendije, ki so bile dodeljene po predpisih od, 1.1.2012, (Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev), se bo presojalo po teh predpisih do zaključka izobraževalnega programa.
- Štipendijsko razmerje, sklenjeno za posredno in neposredno sofinancirane kadrovske štipendije po predpisih od, 1.9.2008, v okviru Javnega sklada z razvoj kadrov in štipendije, se bo presojalo po teh predpisih do zaključka izobraževalnega programa.
- Štipendijsko razmerje, sklenjeno za Zoisove štipendije, ki so bile dodeljene do ,31.8.2008, v okviru Zavoda RS za zaposlovanje, se bo presojalo po teh predpisih do zaključka izobraževalnega programa.
- Štipendijsko razmerje, sklenjeno za Zoisove štipendije in štipendije za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki so bile dodeljene po predpisih od, 1.9.2008, v okviru Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije, se bo presojalo po teh predpisih do zaključka izobraževalnega programa.
- Štipendijsko razmerje, sklenjeno za Ad futurine štipendije, ki so bile dodeljene po določbah od, 1.9.2008, v okviru Splošnih pogojev poslovanja Javnega sklada z razvoj kadrov in štipendije, se bo presojalo po teh predpisih do zaključka izobraževalnega programa.

Viri:

- www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in.../stipendije
- www.sklad-kadri.si/si/stipendije/
- Predstavitev Zakona o štipendiranju (ZŠtip-1), Strokovno srečanja svetovalnih delavcev srednjih šol, Ljubljana, 17. december 2013